

Τ Ω Ν

ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

(*Συμπράξει τιμῶν πεπαιδευμένων ἐκδιδομένη παρὰ Δ. Ἀρσέλμου.*)

ἌΡΙΘ. I.

1857.

(*Αὐγούστου.*)

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

ΦΥΣΙΚΗ. Περὶ ἀεροστάτων μηχανῶν. — ΖΩΟΛΟΓΙΑ. Περὶ τροφῶν καμύλου. — ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ. Περὶ ἐμπορικῶν βιβλίων. — ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ. Περὶ κλωστικῆς. — ΔΙΑΦΟΡΑ. Αἰτία τῆς ἐξελείψεως ἢ τῆς ἐλαττώσεως τῶν θηριωδῶν ζώων εἰς τὰ κατοικημένα μέρη. — Περὶ τῆς τροφῆς τῶν ἀρχαίων. — Φιλολογικαὶ παρατηρήσεις κτλ.

ΦΥΣΙΚΗ.

Περὶ ἀεροστάτων μηχανῶν.

Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 3 φύλλον τοῦ συγγράμματος τούτου κατεχωρήθη ἄρθρον περιτρεφόμενον εἰς τὰ τῆς ἀνακαλύψεως τῶν ἀεροστάτων. Ἦδη προτιθέμεθα νὰ περιγράψωμεν ἐν συνόψει τὰς ἀρχάς, ἐπὶ τῶν ὁποίων θεμελιούται ἡ ἀνακάλυψις αὕτη, ἧτις καὶ τοὶ ἀλυσιτελῆς μέχρι τοῦδε φανεῖσα ἐπροξένησε μ' ὅλα ταῦτα τὸν ζωηρότερον ἐνθουσιασμόν καὶ τὴν μεγαλητέραν ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

Εἶναι νόμος τῆς φυσικῆς γνωστὸς ὅτι ὁσάκις ἐν ὀποιονδήποτε σώμα βυθίζεται εἰς ῥευστὸν βαρύτερον αὐτοῦ, τὸ σώμα τοῦτο ἐπιπλέει. οὕτω πλέει ὁ φελλὸς ἐπὶ τοῦ ὕδατος, καὶ ἡ πυροβόλος σφαῖρα ἐπὶ τοῦ ὑδραργύρου. Δυνάμει τοῦ νόμου τούτου τὰ νέφη πλέουσιν ἐπὶ τοῦ αἰθέρος, μετὰ τὴν διαφορὰν ὅμως τοῦ ὅτι δὲν στηρίζονται ταῦτα ἐπὶ τῆς ἀνωτέρας ἐπιφανείας τοῦ περικαλύπτοντος τὴν γῆν αἰθέρος, ἀλλ' ἐπὶ ὑψηλοτέρων μερῶν, ὅπου ὁ ὄγκος τοῦ αἰθέρος ἴσος μετὰ τὸν ἴδιον αὐτῶν ὄγκον ἔχει βάρους ὅλως διόλου ἴσον μετὰ τὸ ἰδικόν των, διότι διαφέρουν κατὰ τοῦτο τὰ νέφη ἀπὸ τὰ ὑγρά, ἅτινα εἶναι πολλὰ ὀλιγωτέρον καταθλιπτά. Ὁ κατώτερος αἰθὴρ τῆς ἀτμοσφαιρας φέρων ἐπ' αὐτοῦ τὸ βάρους ὅλον τοῦ ἀνωτέρου αἰθέρος ἔχει πολλὰ μεγαλητέραν πύκνωσιν ἀφ' ὅ,τι ὁ τελευταῖος, δηλ. τὸ αὐτὸ βάρους αἰθέρος ἐπασχολεῖ ὀλιγωτέραν ἀπόστασιν, ἢ ἐν κυβικὸν μέτρον αἰθέρος, λ. γ. λαμβανόμενον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς εἶναι πολλὰ βαρύτερον ἀπὸ ἕτερον κυβικὸν μέτρον λαμβανόμενον εἰς τὰ ὑπεράνω τῆς γῆς ὕψη.

Ἄν λοιπὸν ἐν ὀποιονδήποτε σώμα εἶναι ἐλαφρότερον, ἀφ' ὅ,τι ὁ αὐτὸς ὄγκος αἰθέρος λαμβανόμενος ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, τὸ σώμα τοῦτο θέλει βεβαίως κηφωθῆ, ἀλλ' ἀπαντῶν βαθυκῶν ἕτερον αἶθερα ἐπὶ μᾶλλον

καί μάλλον ελαφρόν, θέλει μείνει ἐπὶ τέλους μετέωρον ἐν τῷ μέσῳ αἰθέρος τοῦ αὐτοῦ βάρους καὶ τοῦ αὐτοῦ ὄγκου ὡς ἐκεῖνο.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτῆς στηρίζεται ἡ θεωρία ὅλη τοῦ ἀεροστάτου. Πρῶτοι οἱ ἀδελφοὶ Μογγολφιέρι τὴν ἐφήρμωσαν· κατασκεύασαν ἐπὶ τούτῳ ἐν περι- κάλυμμα 35 ποδῶν διαμέτρου ἢ 110 ποδῶν περιφέρειας, ἔχον σφαιροειδῆ σχεδὸν σχῆμα, καὶ δυνάμενον νὰ περιέξῃ 22,000 κυβικούς ποδας, ἦτον δὲ κατασκευασμένον ἐκ πανίου κεκαλυμμένου ἔσωθεν ἀπὸ χαρτίου, καὶ ἔφερε μέχρι 500 λιτρῶν βάρους· πρὸς τὸ κάτω μέρος αὐτοῦ εἶχον κατασκευάσει πλατὺ σόμιον, ὑπὸ τὸ ὁποῖον ἔκαυσαν ἄχυρον, καὶ τὸ ἐκ τούτου προελθὸν πῦρ, εἰσήγαγεν εἰς τὸ περικάλυμμα μέχρι 22,000 κυβικῶν ποδῶν αἰθέρα θερμασμένον, καὶ ἐπομένως πολλὰ ελαφρότερον, ἀφ' οὗ ἦτον ὁ περικυ- κλόνων αὐτὸ αἰθῆρ, καθότι μία ἐκ τῶν ιδιοτήτων τῆς θερμότητος εἶναι τὸ νὰ ἀραιώηθῃ δηλ. νὰ καθίσῃ ελαφρότερα τὰ σώματα, εἰς τὰ ὁποῖα παρ- εἰσδύει, καὶ νὰ διδῇ εἰς αὐτὰ ὄγκον μεγαλύτερον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον εἶχον ὄντα ψυχρά. Ὁ ἀήρ οὕτως ἀραιωθείς κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐντὸς τῆς σφαιρας ἔτεινεν εἰς τὸ νὰ ὑψωθῇ, χωρὶς ν' ἀπαντᾷ ἄλλην τινὰ ἀντίστασιν ἐμὴ τὴν τοῦ βάρους τοῦ περικαλύμματος· μετ' ὀλίγον κατέστη ελαφρότερος ἀκόμη, ὡς τὸ βάρος αὐτοῦ ἐνωμένον μετ' ὁ τοῦ περικαλύμματος ἦτον ὀλιγώ- τερον τοῦ βάρους παρομοίου τινὸς ὄγκου ἐξωτερικοῦ αἰθέρος, ὡς τὸ ἀερο- βατικὸν ὄχημα ἀνυψώθη μεγαλοπρεπῶς εἰς τοὺς οὐρανοὺς.

Τὸ πείραμα τοῦτο ἐπανελήθη πολλάκις πανταχοῦ μετ' αὐτὴν ἐπι- τυχίαν, ἀλλὰ μ' ὅλα ταῦτα τὰ λαμπρὰ αποτελέσματα, οἱ κίνδυνοι τοι- αύτης ἐπιχειρήσεως ἦσαν ἀρκετὰ φανεροί, ὥστε ἐζήτησαν μέσον τι δι' οὗ ν' ἀφαιρεθῇ ἡ χρῆσις τῆς καυσίμου ὕλης, ἥτις ἰδύνατο νὰ κατακαύσῃ τὴν μηχανὴν εἰς τὰ ὕψη τῶν αἰθέρων, καὶ νὰ κρημνίσῃ τοὺς ἀεροβάτας ἐπὶ τῆς γῆς, ὡς τοῦτο εἶχεν ἤδη συμβῆ. Ὁ Κάρολος εἰς τὸν ὁποῖον ἡ φυσικὴ ἐπιστήμη τσαυτὰ ὠραῖα πειράματα ὀφείλει, συνέλαβε τὴν εὐτυχῆ ἰδέαν τοῦ νὰ περικλείσῃ εἰς ελαφρόν τι περικάλυμμα ἐν ὧν, τὸ ὑδρογόνον, τὸ ὁποῖον εἶναι δεκαπεντάκις ελαφρότερον ἀπὸ τὸν ἀέρα. Τὸ πείραμα ἐπ- ἔτυχεν ἐντελῶς τὴν 27 Αὐγούστου 1783, καὶ ἀπὸ τῆς σιγῆς αὐτῆς τῶν ἀεροστατικῶν ἀνυψώσεων ὁ κίνδυνος ἐξελείφθη σχεδὸν ὀλοτελῶς. Ἡ ἐφεύ- ρεσις αὕτη τοῦ Καρόλου παρουσίαζε προσέτι τὴν ἀπειρον αὐτὴν ὠφέλειαν τοῦ νὰ σμικρύνηται ἡ ἔκτασις τῆς ἀεροβατικῆς σφαιρας, ὡς ἐκ τῆς με- γίστης ελαφρότητος τοῦ ὑδρογόνου, τὸ ὁποῖον μετεχειρίζετο, ἐνῶ οἱ Μογ- γολφιέρι ἔπρεπε νὰ ἔχωσι μέγα ὄγκον, καθότι ὁ θερμαινόμενος ἀήρ, ὅστις τοῖς ἐχρησίμευεν ὡς ἀναγωγὸς εἶχε πάντοτε βάρους ἴσον μετὰ τὸ δύο τοῦλά- χισον τρίτου τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀνέμου.

Εἶναι ἀληθές ὅτι τὸ πλήρωμα τῆς ἀεροβατικῆς σφαιρας εἶναι πλέον δαπανηρὸν ὅπταν μετεχειρίζωνται ἐπὶ τούτῳ τὸ ὑδρογόνον, πλὴν ἡ δα- πάνη αὕτη ἀναπληροῦται διὰ τῆς ἀσφαλείας, τὴν ὁποῖαν χορηγεῖ εἰς τὸν ἀεροναύτην.

Ἀλλὰ δὲν ἀρκοῦσε μόνον ν' ἀναβαίη τις ἀνευ κινδύνου εἰς τὰ ὕψη τῶν αἰθέρων, ἔπρεπε νὰ εὐρεθῇ προσέτι μέσον δι' οὗ νὰ δύναται καὶ νὰ κατα- βαίη ἐπίσης εἰς τὴν γῆν ἀνευ κινδύνου.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ ἀήρ θέτει ἀντίστασιν εἰς τὰ μετὰ ταχύτητος τινος κινούμενα ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ σώματα. Ἡ ἀντίστασις αὕτη τοσοῦτον μάλλον σημαντικὴ εἶναι, ὅσον εἶναι μεγάλη ἡ ταχύτης. Ἡ πείρα ἀπέδειξεν ὅτι δι' ἐν καὶ τὸ αὐτὸ σῶμα, ἂν ἡ ταχύτης διπλασιάσῃ, τοῦ ἀέρος ἡ ἀντί- στασις καθίσταται τετραπλασία, καὶ ἂν ἡ ταχύτης τριπλασιάσῃ, ἡ ἀντίστασις γίνεται ἐννεάκις μεγαλύτερα. Ἐκ τῆς ἀρχῆς αὐτῆς προκύπτει ὅτι ὅπταν ἐν σῶμα πίπτῃ εἰς τὸν ἀέρα, ἡ ὀξύτης τῆς ταχύτητος, τὴν ὁποῖαν κατ' ἀρχὰς δοκιμάζει προχωρεῖ ἐλαττωμένη, ἕως οὗ ἡ ταχύτης καταστήσῃ ἀμετάβλητος. Ἡ ἀντίστασις αὕτη ἐπαυξάνει προσέτι ἀναλόγως τῆς ἐπιφα- νείας τοῦ κινουμένου σώματος, εἰς τρόπον ὡς αὐξομένης τῆς ἐπιφανείας τοῦ σώματος, τὸ ὁποῖον πίπτει, τὸ ἀμετάβλητον τῆς ταχύτητος καθίσταται πρότερον περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς κινήσεως. Κατ' αὐτὸν λοιπὸν τὸν τρόπον δύ- νατοί τις νὰ καταστήσῃ βραδείαν τὴν κατάβασιν ἐνὸς σώματος δίδων εἰς αὐτὸ μεγάλην ἔκτασιν ἐπιφανείας· ἐν βάρους 100 κιλογράμμων ἔχων τὸ σχῆμα παραβροχίου πέντε δεικμετρικῶν μέτρων, θέλει πέσει μετὰ μεγίστης βραδύτητος.

Κατ' αὐτὴν τὴν ἀρχὴν κατασκευάσθη τῆς καταβάσεως ἡ μηχανὴ, εἰς τὴν ὁποῖαν ἔδωσαν τὸ σχῆμα τοῦ παραβροχίου, καὶ ἐκάλεσαν αὐτὴν *para- chute*· διὰ τῆς μηχανῆς ταύτης ἐπέτυχον οἱ ἀεροναῦται τοῦ σκοποῦ των, πλὴν κατὰ τὴν κατάβασιν τοῦ ἀεροστάτου ἡ μηχανὴ ἔκαμιν ἀμφιρρέπεις κινήσεις, αἵτινες προέκυπτον ἐκ τῆς ἐπισωρεύσεως τοῦ ἀέρος κάτωθεν αὐτῆς. Ὁ ἀήρ οὕτως ποτὲ μὲν ἐκ τοῦ ἐνός, ποτὲ δὲ ἐκ τοῦ ἐτέρου μέρους ἐξερχό- μενος, ἐπέφερον εἰς τὴν μηχανὴν τὴν συνέχειν ταύτην τῶν κινήσεων, ἐκ τῶν ὁποῖων δὲν προέκυψε κατ' εὐτυχίαν δυσχεροστόν τι ἀποτελεσμα. Ἐκ- τοτε κατώρθωσαν ν' ἀπορύγῃσι καὶ τὸ ἐλάττωμα τοῦτο, ἀνοίξαντες εἰς τὸ κέντρον τῆς μηχανῆς, ἐν σόμιον, ὅθεν ἐξέρχεται ὁ ἀήρ χωρὶς παντελῶς νὰ ἐπιφέρῃ βλάβην τινὰ εἰς τὴν περιορίζουσαν τῆς καταβάσεως τὴν τα- χύτητα ἀντίστασιν.

Ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἀνακαλύψεως τῶν ἀεροστάτων, ἡ διεύθυνσις αὐτῶν ἦτον πάντοτε καὶ εἶναι καὶ τὴν σήμερον ἀκόμη ἀντικείμενον πολλῶν ἀπο- πείρων, αἵτινες ἀπέβησαν ἅπασαι μέχρι τοῦδε ἀνοφελεῖς. Ἡ πρώτη δυσκο- λία, τὴν ὁποῖαν πρέπει νὰ υπερνικήσῃ τις εἶναι ἡ ἀντίστασις αὕτη τοῦ ἀέρος ἡ τόσον ὠφέλιμος εἰς τὴν κατάβασιν τοῦ ἀεροβατικοῦ ὀχήματος. Ἡ ἀντίστασις αὕτη αὐξάνει σημαντικῶς ὡς ἐκ τῆς βοῆς τοῦ ἀέρος, ἥτις εἰς τὸν πλέον γαλιανιαῖον καιρὸν ἐπιπρατεῖ ἀδιακόπως εἰς τὰ ὕψηλότερα τῆς ἀτμοσφαιρας μέρη. Ἡ ταχύτης, μετ' αὐτὴν ὁποῖαν διὰ νὰ υπερνικήσῃ τις τὸ ἐμπόδιον αὐτὸ, πρέπει νὰ κινή τὰ πτερὰ ἢ τὰ κωπικὰ, τὰ ὁποῖα ἠθέλησαν πάντοτε νὰ μετεχειρισθῶσι, εἶναι δυσανάλογος μετὰ τὰς δυνάμεις τῶν ἀν-

θρωπίνων μυώνων· ἂν ἀντὶ τῆς δυνάμεως τῶν ἀνθρώπων προσέφευγον εἰς τῶν ἀτμοκινήτων μηχανῶν τὴν δύναμιν, αἱ δυσκολίαι ἤθελον εἰσθαί εἴτι μεγαλύτεραι, καθότι διὰ τὸ ὑψωθῆ τῆς μηχανῆς τὸ βᾶρος, πρέπει μάλιστ' ἢ ἀξυμνηθῆ ἢ ἐκτῆσι τοῦ ἀεροστατικού σκάφους, τὸ ὅποιον θέλει εὐρεθῆ τότε εἴτι μᾶλλον ὑποκείμενον εἰς τὴν προσβολὴν τῆς βροῆς τοῦ ἀέρος.

Ἡ ἀνακάλυψις λοιπὸν τῶν ἀεροστάτων εἶναι καὶ μένει μέχρι τῆς σήμερον σχεδὸν ἀνωφελής. Οἱ ἐπιστήμονες δὲν ἐκουράσθησαν μ' ὅλα ταῦτα ζητούντες τὸ πηδάλιόν των· ἀλλ' οἱ ἐπὶ τούτῳ κόποι των καὶ αἱ προσπαθεῖαι των θέλουσι τάχα σερβῆ ἐπὶ τέλους μὲ ἐπιτυχίαν; εἶναι ἀμφίβολον. (10.)

ΖΩΟΛΟΓΙΑ.

Περὶ στρουθοκαμήλου.

Μ' ὄλον ὅτι τὸ εἶδος τοῦτο τῶν πτηνῶν εἶναι ἐξαπλωμένον εἰς μέγα μέρος τῆς ἀρχαίας στερεᾶς, παντελῶς σχεδὸν δὲν ἠλλοιώθη μέχρι τοῦδε· κάμυιαν χαρακτηριστικὴν διαφορὰν δὲν παρατηρεῖ τις μεταξύ τῆς στρουθοκαμήλου τοῦ Ἰνδοῦσαν καὶ τῆς Ἀφρικῆς· αἱ μόναι διακρίσεις, τὰς ὁποίας ἐδυνήθησαν νὰ κάμωσι μέχρι τοῦδε εἰς αὐτὰς εἶναι αἱ τοῦ χρώματος καὶ τοῦ ἀνασημάτος των. Ἡ σαρκερὰ στρουθοκάμηλος εἶναι μικροτέρα, δὲν ὑψοῦται εἰμὴ μέχρι τῶν 6 ποδῶν καὶ 7 δακτύλων (2 μέτρων καὶ 13 ἑκατοσῶν μέτρον)· ἡ δὲ μέλαινα εἶναι μεγαλιτέρα τῆς στακτερᾶς, διὸ καὶ ἐπωνομάσθη ἡ μεγάλη στρουθοκάμηλος. Εὐρίσκονται τινὲς ἐξ αὐτῶν, αἵτινες ἔχουσι πλέον τῶν 8 ποδῶν καὶ 5 δακτύλων (2 μέτρων καὶ 73 ἑκατοσταμέτρων) ὕψος. Ἀμφότερα δὲ τὰ εἶδη ταῦτα φαίνονται εἰς τὴν Ἀφρικὴν καὶ εἰς τὴν Ἀσίαν.

Εἶναι φανερὸν ὅτι ἡ στρουθοκάμηλος δὲν εἶναι διοργανισμένη διὰ τὴν ὑψοῦται εἰς τὸν αἰθέρα· καὶ τοῦτο δὲν προέρχεται ἐκ τοῦ βάρους αὐτῆς. Ἀλλ' ἐκ τοῦ ὅτι τῶν πτερυγῶν τῆς ἡ δύναμις δὲν εἶναι μὲ τὸ βᾶρος τῆς ἀνάλογος.

Τοῦ πτηνοῦ τούτου ἡ φυσικὴ ἰσότης πολὺν καιρὸν ἀνεμίχθη μὲ τὰς ἐκ παραδόσεως ἀπάτας, αἵτινες ἐξωστρακίσθησαν τέλος πάντων ἀπὸ τὴν ἐπιστήμην, ἀλλ' αἵτινες εὐρίσκονται ἀκόμη κατὰ δυστυχίαν εἰς τὰς προλήψεις τοῦ ὄχλου. Ἀπέδιδον εἰς τὸν σόμαχον τῆς στρουθοκαμήλου τὴν παράδοξον ιδιότητά τοῦ νὰ χωνεύῃ τὸν σίδηρον, ὀλόκληρον τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ πτηνοῦ ἦτον σερμημένον, ἔλεγον, καὶ τῆς χυδαιοτέρας αὐτῆς ἐμφύτου ὀφθῆς, τὰ θῆλυ δὲν εἰδείκνυον μητρικὴν τρυφερότητα ποτὲ, ἡ στρουθοκάμηλος ἐνόμιζεν ἑαυτὴν εἰς ἀσφάλειαν ἅμα ἐν ὁποιοδήποτε ἐμπόδιον ἀφήρει ἀπ' αὐτὴν τοῦ κινδύνου τὴν θῆαν, κτλ. καὶ μ' ὅλα ταῦτα ἡ γενεὰ τῆς ἐδυνήθη νὰ διατηρηθῆ· ὑπάρχει μάλιστα εἰς τόπους, ὅπου οἱ ἐχθροὶ τῆς εὐρίσκονται ἐν ἀφθονίᾳ, καὶ ὅπου τίποτε δὲν προσατεύει αὐτὴν κατὰ τῶν προσβολῶν των· δὲν εἶναι λοιπὸν ὀλοτελῶς γεγυμνωμένη τῶν ἀναγκαιῶν μέσων πρὸς ἀποφυγὴν τῶν καταστροφικῶν μορίων, ἅτινα τὴν περικυκλοῦσι καὶ ἐπαπειλοῦσι πανταχόθεν.

Διὰ νὰ γνωρίσῃ τις καλῶς τὸ ζῶον τοῦτο πρέπει νὰ τὴ παρατηρήσῃ εἰς τὸ προσφιλέστερον αὐτοῦ μέρος, τὴν Ἀφρικὴν. Ἀπ' οὗτου οἱ Ἄγγλοι κατέχουσιν τὸ ἀκροτῆριον τῆς Καλῆς Ἑλπίδος συνήγαγον ἱκανὰς πληροφορίας πρὸς συμπλήρωσιν τῆς φυσικῆς ἰστορίας τῆς στρουθοκαμήλου.

Κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ἔτους, καθ' ἣν ἔρχεται τῶν ἐρώτων των ἡ ἐποχὴ τὸ ἄρβεν τῆς στρουθοκαμήλου λαμβάνει τὰς συντρόφους του· ἐνίοτε δὲν ἔχει εἰμὴ δύο μόνον ἀλλὰ δὲν εἶναι σπάνιον τὸ νὰ προσλαμβάνῃ καὶ μέχρι τῶν ἑξ. Τὰ θῆλυ ὅλα τοῦ αὐτοῦ ἄρβενος τίκτουσιν εἰς τὴν ἰδίαν φωλεὰν τὰ ὠά των, καὶ διανέμουσι μεταξύ των τὴν φροντίδα τῆς ἐπωάσεως (θερμάνσεως) ἡ φωλεὰ αὐτῶν κεῖται εἰς ἐσκαμμένην γῆν, καὶ τῆς τροφῆς των αἱ ἐκφοραὶ χρησιμεύουσιν εἰς τὸ νὰ ὑψοῦνται τὰ χεῖλη αὐτῆς. Τὰ ὠά εὐρίσκονται πολλὰ ἐπιτηδεῖως διατεθειμένα ἐν τῇ φωλεᾷ, εἰς τρόπον ὅσπερ νὰ ἦναι ἡ ἀναγκαία μεταξύ αὐτῶν ἀπόσπασις, καὶ διατηρητὰ ἡ ἀνίκηουσα θερμότης. Ἐκάστη θῆλυς καλύπτει αὐτὰ κατὰ σειρὰν ἐν καιρῷ ἡμέρας, ἐν καιρῷ δὲ νυκτὸς τὰς διαδέχεται τὸ ἄρβεν, ὅποταν δὲν πρόκειται μόνον λόγος νὰ διατηρηθῆ ἡ ἀναγκαία θερμότης, ἀλλὰ καὶ νὰ προσατεθῶσι τὰ ὠά, ἢ οἱ ἐξ αὐτῶν προελθόντες νεογνοὶ ἐναντίων τῶν σακάλων, τῶν τίγρεων καὶ τῶν λοιπῶν θηρίων. Ὅποταν δὲ δὲν δυνηθῶσι νὰ λυτρώσῃ ἢ νὰ ὑποκρύψῃσι τὰ ὠά των ἀπὸ τοιοῦτους ἐχθρούς, τότε αἱ ἴδιαι αὐταὶ τὰ συντρέφουσι καὶ τὰ παραιτοῦσι.

Μία φωλεὰ περιέχει ἐνίοτε μέχρι τῶν ἐξήκοντα ὠῶν, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲν εὐρίσκει τις ἐν αὐτῇ εἰμὴ δύο μόνον στρουθοκαμήλων τὴν ὠοτοκίαν, δηλ. εἰκοσιτέσσαρα, ἕως τριάκοντα δύο ὠά. Ἡ ἐπίσπασις δὲν διακόπτει πάντοτε τὴν ὠοτοκίαν, ἀλλὰ τὰ μεταγενέστερα ὠά δὲν ἐναποτίθενται εἰς τὴν φωλεὰν, αἱ στρουθοκάμηλοι θέτουσιν αὐτὰ κατὰ μέρος, καὶ τὰ διατηροῦσι διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς πρώτη τροφή εἰς τοὺς νεογνοὺς μετὰ τὴν ἐκ τοῦ φλοιοῦ ἐξοδὸν των. Τῆς ἐπωάσεως ἡ διάρκεια εἶναι τριάκοντα δύο μέχρι τεσσαράκοντα ἡμερῶν κατὰ τὴν θερμοκρασίαν τῆς ὥρας τοῦ ἔτους.

Μακρὰν τοῦ νὰ ἦναι πτηνὸν κτηνώδες, ὡς ἔλεγον πρότερον, ἡ στρουθοκάμηλος ἐξαπατᾷ πολλάκις διὰ τῶν πανουργιῶν τῆς τὸν κνηγόν· καὶ βεβαίως ἔπρεπε νὰ ἦναι προικισμένη ἀπὸ τὴν φύσιν μὲ τὴν ὁποίαν ἔχει ἐπιδεξιότητα, ἄγρυπνον προσαχὴν καὶ ταχύτητα, διὰ νὰ δύναται ν' ἀντέχῃ εἰς τὸν ἀδιάλλακτον πόλεμον, τὸν ὅποιον ἔχουν κατ' αὐτῆς οἱ ἄποικοι τοῦ ἀκροκτιρίου τῆς Καλῆς Ἑλπίδος. Ἐπειδὴ τὸ ἐμπόριον τῶν στρουθοκαμηλικῶν πτερῶν εἶναι πολλὰ ἐπικερδές, καὶ οὐδὲ δαπάνας, οὐδὲ κόπους φείδονται πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς κνηγεσίας τῶν στρουθοκαμήλων. Ἰππεῖς ἐπὶ ταχυτάτων ἵππων περικυλοῦσι μεγάλῃ τινὰ ἀπόστασιν, καὶ διώκοντες τὰ δυστυχῆ ταῦτα πτηνὰ ἐντὸς αὐτῆς, τ' ἀποπέμπουσιν ὁ εἰς πρὸς τὸν ἕτερον, ὅποταν δὲ καταρθῶσιν, ὡς νὰ πέσωσι ταῦτα ἐκ τοῦ κόπου καταγῆς πλησιάζουσιν εἰς αὐτὰ καὶ τὰ φονεύουσιν διὰ τῶν ῥάβδων. Εἰς τὰς ταιαύτας ἐκ-

στρατείας τὸ πυροβόλον ὄπλον εἶναι ἀπηγορευμένον, ὡς ἐκ τοῦ φόβου μήπως ἡ φλογερά σφαῖρα κακῶς διευθυνομένη συντρίψῃ πτερά τινα, ἢ μήπως τὸ αἷμα διαχεόμενον μολύνῃ τὸν πλούσιον στολισμὸν τῆς οὐράς τῶν ἀρσένων, πρῶτισον ἀντικείμενον τῆς ἐπιθυμίας τῶν κυνηγῶν. Ὅσον δὲ περὶ τῆς διαφορᾶς τῶν πτερῶν ἐκάστου φύλου, αἱ στρουθοκάμηλοι δύνανται κατὰ τοῦτο νὰ συγκριθῶσι μὲ τὰ οἰκιακὰ πτηνά· τὸ ἄρξεν φέρει τὰ ωραιότερα λευκὰ πτερά τὰ τοσοῦτον ἐπιζήτητα διὰ τὰ διάφορα εἶδη τῶν στολισμῶν.

Τὸ ζῶον τοῦτο ἔχει ἄκραν λιτότητα, καθότι ζῆ εἰς ἐρήμους ξηράς, ὅπου σπανίως εὐρίσκει δένδρα καὶ θάμνους, καὶ παντελῶς σχεδὸν ὕδωρ. Ὁ γαρρακτήρ του εἶναι εὐκρινὸς, καθότι οὐχὶ μόνον ζητεῖ τῶν ὁμοίων του τὴν συγκινωνίαν, ἀλλὰ μὴ γνύσκει πολλάκις εὐχαρίστως καὶ μὲ τὰ πλήθη διαφόρων χορτοβόρων τετραπόδων ἅτινα συχνάζουσιν εἰς τὰ ἴδια αὐτὰ μέρη. Εἰς νέαν εἴτε γεγηρακείαν ἡλικίαν ἢ στρουθοκάμηλος ἐξημεροῦται εὐκόλως, γίνεται εὐπειθὴς εἰς τοῦ κυρίου της τὴν φωνήν, καὶ δεικνύει οἰκειότητα εὐάρεστον.

Δὲν ἦτον τάχα δυνατόν νὰ ὠφελήθῃ τις ἀπὸ τὴν καλὴν αὐτὴν τῆς στρουθοκαμήλου διάθεσιν, διὰ νὰ ἐξοικιῶσθαι τὸ ὠραῖον τοῦτο καὶ περιεργὸν ζῶον μὲ τὴν κοινωνίαν μας καὶ μὲ τὸ κλίμα τῆς Εὐρώπης; ἐπὶ τούτῳ αἱ πρῶται ἀπόπειραι πρέπει νὰ γενῶσιν εἰς τὴν Ἀφρικὴν κατὰ τὰ πρὸς τὴν Μεσόγειον παράλια, αἱ δὲ στρουθοκάμηλοι, αἵτινες ἤθελον ἐξημερωθῆ οὕτως, πρέπει νὰ μετακομισθῶσι κατὰ πρῶτον εἰς τὰ μεσημβρινότερα τῆς Εὐρώπης μέρη, καὶ νὰ προχωρήσωσιν ἐπομένως βαθμηδὸν πρὸς τὰ βορειότερα. Ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν ὀλίγας ἐλπίδας δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν περὶ τῆς ἐπιτυχίας τοιαύτης ἐπιχειρήσεως, καθότι εἰδομεν ἡμεῖς αὐτοὶ ὅτι ἐκ τῶν δύο στρουθοκαμήλων, τὰς ὁποίας ὁ ἐν Αἰγύπτῳ Ἕλληνας Γεν. Πράξενος Κ. Τασίτσας ἔπεμψεν ὡς δῶρον πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα, κατὰ τὸ 1833 ἔτος, ἡ μὲν μία ἀπέθανε κατὰ τὴν θαλασσοπλάνην, ἡ δ' ἑτέρα ἔλαβε τὴν αὐτὴν τύχην ὅποταν τὸ πλοῖον ἐξέριψε τὴν ἄγκυραν εἰς τὸν λιμένα τοῦ Ναυπλίου, μ' ὅλας τὰς ὁποίας ἐλάμβανον καθ' ὁδὸν περιποιήσεις. (10.)

ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ.

Περὶ ἐμπορικῶν βιβλίων.

Ὁ νόμος ὑποχρεώνει ὅλους τοὺς μετεργημένους ὁποιοῦνδήποτε ἐμπόριον νὰ κρατοῦν βιβλία εἰς τὰ ὁποία νὰ φανερόνουν εἰλικρινῶς τὴν ἐμπορικὴν των στᾶσιν, τὴν φύσιν καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐπιχειρήσεών των.

Αἱ διατάξεις τοῦ νόμου ἐκτελοῦνται ἐν γένει μὲ ἀρκετὴν ἀκριβείαν ἀπὸ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι μετέρχονται σημαντικὸν τι ὅπως ὄν ἐμπόριον. Οἱ πλεῖστοι ὅμως μικροῦ ἐμπορίου παραμελοῦν τοὺς τύπους τούτους, χωρὶς ἴσως νὰ συλλογισθῶν ὅτι ῥηψοκινδυνεύουν κυρίως τὰ σφέραντά των ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως, στερούμενοι οὕτως μόνον των ἀπὸ τὰ πλέον πρόχειρα καὶ σπουδαῖα μέσα δι' ὧν δύνανται νὰ διαλυθῶν αἱ ὡς πρὸς τὰς ἐμπορικὰς των ἐργασίας διαφιλονεικήσῃ.

Σκοπὸς τῆς παρούσης διατριβῆς εἶναι νὰ ἐκθέσωμεν περιληπτικῶς ὁποίας ὑποχρεώσεις ἐπιβάλλει κατὰ τοῦτο ὁ νόμος εἰς τοὺς ἐμπόρους, καὶ ὁποῖα δικαιώματα ἢ μέσα ἀποδείξεως ἠμποροῦν νὰ πηγάσουν δι' αὐτοὺς, ἀπὸ τὰ ἐμπορικὰ βιβλία, ὅταν συντάττωνται κατὰ τοὺς κανόνας.

α'. Πᾶς ἐμπόρος, ἐκτὸς τῶν ἄλλων βιβλίων τὰ ὁποία εἶναι μὲν ἐν χρήσει εἰς τὸ ἐμπόριον, ἀλλ' ὄχι καὶ ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖα, ὀφείλει νὰ ἔχη ἐν βιβλίον ὀνομαζόμενον ἡμερολόγιον (journal) περιστάνον ἀφ' ἡμέρας εἰς ἡμέραν τὴν περιουσίαν καὶ τὰ χρέη του, (dettes actives et passives) τὰς ἐμπορικὰς του ἐργασίας, τὰς συναλλαγματικὰς του διαπραγματεύσεις, τὰς ἀποδοχὰς ἢ ὀπισθογραφῆσεις, (endossements) καὶ ἐν γένει πᾶν ὅ,τι λαμβάνει ἢ πληρώνει ἐφ' οἰκονομικῶν λόγων, καὶ φανερόν κατὰ μῆνα τὸ ποσὸν τῆς οἰκιακῆς του δαπάνης,

β'. Χρεωστὴ νὰ θέτῃ εἰς φάκελλον ὅσας λαμβάνει ἐπιστολάς, καὶ ν' ἀντιγράψῃ εἰς βιβλίον ὅσας ἐπιστέλλει.

γ'. Χρεωστὴ νὰ κάμῃ κατ' ἔτος ἰδιόγραφον ἀπογραφὴν (inventaire sous seing prive) τῶν κινητῶν καὶ ἀκινήτων πραγμάτων του, καὶ τῆς περιουσίας καὶ τοῦ χρέους, καὶ νὰ τὴν ἀντιγράψῃ κατ' ἔτος εἰς εἰδικὸν ἐπὶ τούτῳ βιβλίον.

δ'. Τὸ ἡμερολόγιον καὶ τὸ τῶν ἀντιγραφῶν βιβλίον πρέπει νὰ μονογραφῶνται καὶ νὰ θεωρῶνται ἀπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ τὸ πρὸς ἀντιγραφὴν τῶν ἐπιστολῶν βιβλίον δὲν ὑπόκειται εἰς ταύτην τὴν διατύπωσιν.

ε'. Τὰ ἀνωτέρω σημειωθέντα βιβλία πρέπει νὰ βιβλιοδετῶνται πρὸ τῆς χρήσεως των, καὶ νὰ ἀριθμῶνται καὶ μονογραφῶνται κατὰ πᾶσαν σελίδα παρὰ τοῦ προέδρου τοῦ ἀρμοδίου ἐμποροδικείου, ἐν τῷ τέλει δὲ νὰ φέρουν τὴν περὶ τούτου μαρτυρίαν, συναφερομένου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σελίδων καὶ παρατιθεμένης τῆς χρονολογίας μετὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ προέδρου. Τὰ βιβλία ταῦτα πρέπει νὰ γράφονται εἰς τὴν ἐγγῶριον γλῶσσαν, καὶ νὰ μὴ περιέχουν προθυστεράς ἐργασίας οὔτε κενὰ διαστήματα, ὑπεργραφὰς ἢ παρεργραφὰς.

Οἱ ἐμπόροι ὀφείλουσιν νὰ διατηροῦν τὰ βιβλία ταῦτα ἐπὶ δέκα ἔτη.

Αὐτὰ εἶναι αἱ διατάξεις τοῦ νόμου ὡς πρὸς τὰ βιβλία τὰ ὁποῖα ἔκατος ἐμπόρος ὀφείλει νὰ ἔχη.

Εἰς τὸ ἡμερολόγιον πρέπει νὰ σημειοῦνται ὄχι μόνον αἱ εἰς τὸ ἐμπόριον εἰδικῶς ἀναφερόμεναι ἐργασίαι τοῦ ἐμπόρου, ἀλλὰ καὶ ὅλαι αἱ ἄλλαι ἐπιχειρήσεις του, ἂν καὶ ἀσχετοὶ ὀλοτελῶς μὲ τὸ ἐμπόριόν του. Οὕτως ἢ προῖξ, τὴν ὁποῖαν ὁ ἐμπόρος λαμβάνει ἀπὸ τὴν σύζυγόν του, πρέπει ἐπίσης νὰ σημειοῦται εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο, ὥστε εἰς περίπτωσιν πτωχεύσεως, νὰ μὴ δύναται νὰ ἐλαττώσῃ τὸ ὅλον τῆς περιουσίας του, πρὸς βλάβην τῶν δανειστῶν, πλάττων ὅτι χρεωστὴ προῖξ τὴν ὁποῖαν δὲν ἔλαβεν, ἢ περισσοτέρην ἀφ' ὅσων ἔλαβε. Οὕτω δὲ τὸ ἡμερολόγιον, περιλαμβάνον ὅ,τι λαμβάνει καὶ δίδει ὁ ἐμπόρος ἀναπληροῦ καὶ βιβλίον τοῦ ταμείου, τὸ

ὁποῖον ἂν καὶ ἐν χρήσει εἰς τὸ ἐμπόριον, δὲν ἐπιτάττεται ὁμῶν ἀπὸ τὸν νόμον ὡς ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖον.

Ὁ ἔμπορος ὅστις δὲν κρατεῖ τακτικῶς τὰ ἀνωτέρω μνησθέντα βιβλία δύναται κατὰ τὸ ἄρθρον 587 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου νὰ θεωρηθῇ ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως, ὡς ἀπλὸς χρεωκώπος, καὶ ὡς δόλιος ἐὰν ἡ ἔλλειψις ἢ ἡ ἀταξία τῶν βιβλίων ἀναγγέλλῃ δολιότητά τινα. Ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν τῶν βιβλίων ἢ τὴν ἀταξίαν των ἡμποροῦν νὰ προκύψουν καὶ ἄλλαι ἐπιζήμιοι συνέπειαι.

Οὕτω, κατὰ τὸ ἄρθρον 417 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, βιβλία συντεταγμένα κατὰ τοὺς νομίμους τύπους, ἀποτελοῦν μεταξὺ ἐμπόρων ἐντελῆ ἀπόδειξιν περὶ τε τῆς ἀληθείας καὶ περὶ τοῦ μεγέθους τῶν ἀπαιτήσεων γενομένης δὲ αἰτήσεως, οἱ ἔμποροι οἱ ὅποιοι φέρουν τὰ βιβλία εἰς ὑποστήριξιν τῶν προτάσεών των δίδουν τὸν ἀναπληρωτικὸν ὄρκον· ἐὰν ὁμοῦ δὲν φυλαχθῶσιν αἱ ἀνωτέρω ὀρισθεῖσαι διατυπώσεις, τὰ βιβλία ταῦτα οὔτε νὰ προσταχθῶσι δύνανται οὔτε νὰ παρέξωσι πίστιν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, ὑπὲρ τῶν ἐχόντων αὐτά.

Ἐίπομεν ὅτι τὰ ἐμπορικὰ βιβλία ἀποτελοῦν ἀπόδειξιν μεταξὺ ἐμπόρων, καθότι ὡς πρὸς ἄλλους πολίτας μὴ μετερχομένους τὸ ἐμπόριον, τὰ βιβλία ταῦτα ἀποτελοῦν ἀπόδειξιν περὶ τοῦ μεγέθους τῶν ἀπαιτήσεων τότε μόνον ὅταν ἡ ἐγγείρισις τοῦ ἐμπορεύματος ἢ ἡ ἐκτέλεσις τῆς ὑπηρεσίας ὁμολογεῖται ἢ ἦναι ἄλλως ἀποδεδειγμένη· ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ ἀποδεικτικὴ ἰσχὺς διαρκεῖ μόνον ἐν ἔτος καὶ ἡμέραν μίαν, καὶ παύει μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας ταύτης, ἐὰν δὲν ἔγινεν ἡ ἀναγνώρισις διὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ χρεώστου.

Ἐν τούτοις οἱ μὴ ἔμποροι δύνανται νὰ ἐπικαλεσθῶσιν τὴν ἐκ τῶν βιβλίων παραγομένην ἀπόδειξιν ἐναντίον τοῦ κρατοῦντος αὐτὰ ἐμπόρου, ἀλλὰ τότε δὲν δύνανται νὰ διαιρέσων αὐτὴν καὶ νὰ τὰ δεχθῶν καθ' ὅσα τοὺς ὠφελοῦν, νὰ τὰ ἀποκρούσων δὲ εἰς καθ' ὅσα ἤθελαν τοὺς βιάσθαι. Καὶ μεταξὺ δὲ ἐμπόρων τὰ βιβλία των δὲν ἀποτελοῦν ἀπόδειξιν εἰμὴ ὡς πρὸς ἐμπορικὰς ἐργασίας. Ἐὰν εἰς αὐτὰ ἀναφέρονται ἄλλα συναλλάγματα φύσεως μὴ ἐμπορικῆς, δὲν ἔχουν ὡς πρὸς αὐτὰ ἄλλην δύναμιν ἀποδεικτικὴν παρ' οἷαν εἶδομεν ὅτι ἔχουν ὡς πρὸς τοὺς μὴ ἔμπορους.

Ἡ ὑποχρέωσις τῶν ἐμπόρων τοῦ νὰ κρατοῦν τὰ βιβλία των διαρκεῖ δέκα ἔτη· οὕτω τὰ βιβλία τοῦ ἔτους 1830 πρέπει τις νὰ τὰ φυλάξῃ ἕως τέλους τοῦ ἔτους 1840. Ἡ ἔλλειψις αὐτῶν μετὰ τὴν δεκαετίαν ταύτην δὲν τοῖς ἐπιφέρει κάμμίαν ἐπιζήμιον συνέπειαν. Ἐὰν ὁμοῦ διατηρήσῃ τις τὰ βιβλία του καὶ περισσότερον καιρὸν, δύναται πάντοτε νὰ τὰ παραστήσῃ εἰς τὰ δικαστήρια ὡς μέσα ἀποδείξεως.

Ἐὰν ὁ διάδικος τοῦ ὁποῖου τὰ βιβλία ἐπικαλεῖται τις προσφέρων νὰ τὰ πιστεύσῃ, δὲν θέλῃ νὰ τὰ παρουσιάσῃ, ὀδικαστὴς δύναται νὰ τῷ ἐπιβάλῃ τὸν ἀπαλλακτικὸν ὄρκον.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ.

Περὶ κλωστικῆς

Ὁ πατὴρ τῆς Προόδου, ἄνθρωπος ἐμβριθῆς, περίνοος, καὶ πολυέπειρος ἔλεγεν εἰς ἓνα τῶν τελευταίων του ἀριθμῶν «ἔχομεν ἀνάγκην ἀπὸ παιδείαν νέαν, ἀπὸ χρήματα καὶ ἀπὸ φαγητὰ» καὶ ὡς ὕλικοι ἔχομεν μεγάλην ἀνάγκην ἀπὸ τὰ ὑλικά ταῦτα μέσα τῆς εὐζωίας. Ἡ σχολαστικὴ παιδεία μόνη δὲν χρησιμεύει πλέον εἰς τὴν Ἑλλάδα. Αὐτὴ καταστραίνει μωρόσοφον ἡμιμαθῆ, ψιττακιστὴν, μικρολόγον καὶ κηφῆνα τὸν σπουδαστὴν, ἐπειδὴ τοιοῦτοι εἶναι καὶ οἱ διδάσκαλοι, ὅσοι δὲν εὐτύχησαν νὰ ἴδωσιν ἀπροκαταλήπτως τὴν σημερινὴν κατάστασιν τοῦ Ἑυρωπαϊκοῦ κόσμου, ὅσοι δὲν ἔμαθον ἄλλο παρά τὴν ξηρὰν μιᾶς ἢ δύο γλωσσῶν καὶ ἀφιλόσοφον γραμματικὴν, ἢ ὅποια τοὺς ἐμίζει ἀπὸ καταγέλαστον οἴησιν καὶ προπέτειαν, ὅσοι δὲν ὠφελήθησαν οἴλου ἀπὸ τὰς γνώσεις τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν τῆς φυσικῆς, τῆς χημείας καὶ τῆς μαθηματικῆς, ἐφρημοσμένων εἰς τὴν βιομηχανίαν καὶ εἰς τὰς τέχνας, ἀπὸ τὰς ὁποίας πηγάζει ἀμέσως ὁ πλοῦτος καὶ ἡ ἐθνικὴ εὐδαιμονία. Ἐχομεν ἀνάγκην τῶν ἀπὸ χρήματα, ἐπειδὴ ἔμμεθα δυσχερεῖς, ἄθλιοι καὶ πένητες. Ἐχομεν ἀνάγκην ἀπὸ φαγητὰ, ἐπειδὴ ἔταλαιπωρήθημεν ἰκανοὺς χρόνους πολιοῦντες· ἡ δὲ εὐζωία εἶναι ἀποτέλεσμα κυρίως τῆς παραγωγῆς καὶ πολλαπλασιασέως τῶν καρπῶν, τῆς κατασκευῆς τῶν ἀκατεργάστων προϊόντων καὶ τῆς ἀκαταπύσου συναλλαγῆς τούτων καὶ ἐκείνων ὁμοίως ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ τόπου.

Διὰ τοῦτο ποτὲ κάνεις δὲν θέλει ὠφελῆσαι τὴν Ἑλλάδα οὔτε μὲ σχολεῖα, οὔτε μὲ νοσοκομεῖα, οὔτε μὲ προσφορὰν βιβλίων, ὅσον θέλει τὴν εὐεργετήσαι μεταφέρων εἰς αὐτὴν τὰς τέχνας καὶ τὴν βιομηχανίαν, διὰ νὰ ἀποσπάσῃ τοὺς νέους ἀπὸ τὴν σοφιστικὴν κενοσπουδαίαν, νὰ τοὺς μακρύνῃ ἀπὸ τὰ ἄθλια βυρπαρογραφεῖα, εἰς τὰ ὅποια βιασμένοι, τρόπον τινὰ ἦδη ἐπὸ φθαλμιζήσουσι, καὶ νὰ ὀδηγήσῃ αὐτοὺς εἰς νέον καὶ πλατὺ στέδιον ὠφελίμου φιλοπονίας καὶ εὐγενοῦς ἀμιλλῆς, ὅπου δὲν κινδυνεύουσι νὰ παρακωνίζωνται, καθὼς εἰς τὴν πολιτικὴν ὑπηρεσίαν, καὶ τὸ ὁποῖον διατρέχοντες, καὶ αὐτοὶ θέλουσι ζῆσαι ἠθικῶς ἀνεξάρτητοι, καὶ τὴν πατρίδα των θέλουσι καταστήσει εὐτυγῆ.

Τὸ πρᾶγμα δὲν ἔχει δυσκολίαν νὰ ἀποδειχθῇ, ἐπειδὴ ἔχομεν εἰς παράδειγμα τὴν Ἑυρώπην ὀλόκληρον, ἢ ὅποια μὲ τὴν βιομηχανίαν φορολογεῖ τὸν λοιπὸν κόσμον καὶ ἡμᾶς κατὰ συνέχειαν. Ὄθεν λαμβάνοντες ὀλίγα χρήματα ἀπ' αὐτὴν ὡς ἀντάλλαγμα τῶν φυσικῶν προϊόντων τῆς πατρίδος μας, προσφέρομεν πάμπολλα εἰς αὐτὴν λόγῳ τιμῆς τῶν τεχνικῶν αὐτῆς προϊόντων, καὶ κατὰ δυσυχίαν ὄχι τούτων μόνων, ἀλλὰ καὶ τῶν ματαιοτάτων ἀλλὰ συνήθων εἰς αὐτὴν διασκεδάσεων, ἐπιβλαβῶν δὲ καὶ ὀλεθρίων εἰς ἄπορον καὶ ἀθῶον εἰσέτι κοινωνίαν, ὅποια εἶναι ἡ προσωρινὴ ἡδονὴ τοῦ θεάτρου, ὅπου ὁ πτωχὸς Ἕλληνας τῶν Ἀθηνῶν μιμούμενος τοὺς εὐρωπαϊζοντας νέους συνειδέει κατ' ὀλίγον νὰ προσφέρῃ ὡς τῆς χήρας τὰ δύο λεπτὰ τῶν ἡμερινῶν κόπων του τὸν μισθόν.

Μη δυνάμενοι πραγματικῶς νὰ ὠφελήσωμεν τὴν ἀγαπητὴν ἡμῶν καὶ δυστυχῆ πατρίδα, καθὼς οἱ ὁμογενεῖς πλοῦσιοι, οἱ ὅποιοι ἔχουσι τὸν τρόπον νὰ μεταφέρουσιν εἰς αὐτὴν ἀπὸ τὴν Εὐρώπην, ὅπου ἐντροφῶσιν ἀμέριμοι, τὴν βιομηχανίαν καὶ τὰς τέχνας, θέλομεν ἐπιμεληθῆ τούλάχιστον νὰ ἐμπνεύσωμεν εἰς τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν τὸν ἔρωτα τῆς νέας ταύτης παιδείας, ἀντιπαράβαλλον τὴν τελειότητα τῶν τεχνημάτων τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν ἰδικὴν μας ἀπειρίαν καὶ ἀμάθειαν.

Δὲν τολμῶμεν δὲ ποτὲ νὰ φαντασθῶμεν ὅτι θέλομεν παραστήσει εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς Ἀνθολογίας, ὅσα ἦτο καλὸν νὰ γνωρίζουσιν ὀπωσοῦν, ἐπειδὴ πρῶτον ἡμεῖς αὐτοὶ δὲν ἔχουμεν πάντοτε καθαρὰν τὴν ἐνθύμησιν τῶν βιομηχανημάτων, ὅσα πρὸ χρόνων πολλῶν εἶδομεν ἀπὸ τὴν περιέργειαν εἰς τὴν μακαριανὴν Εὐρώπην· ἔπειτα εἶναι πολλὰ δύσκολον νὰ ἀναπληρώσῃ τις μὲ λόγους καὶ σχήματα ἀκόμη τὴν ἔλλειψιν τῶν ἐργαλείων, τὰ ὅποια ἄλλοι δὲν εἶδον. Ἄλλ' ἀρκεῖ πάντοτε εἰς τὸν σκοπὸν, τὸν ὅποιον προτιθέμεθα νὰ δώσωμεν γενικὴν ἰδέαν τοῦ ἔργου καὶ τὸ συμπέρασμα, τρόπον τινὰ τῶν πολυπλόκων ἰδεῶν.

Τί ἄλλο χρειάζομεθα περισσότερον παρὰ τὰ ἐνδύματα; ἀλλὰ τί ὕφασμα γνωρίζομεν νὰ κατασκευάσωμεν μέχρι τοῦδε; Τὸ βαμβάκιον, τὸ ὅποιον συνάγομεν, δὲν δαπανᾶται εἰς τὴν ξένην γῆν, ὅπου μεταποιημένον εἰς διάφορα ὑφάσματα ἐπανέρχεται πολλαπλασίως πολυτιμώτερον, ὅθεν ἀνεγώρησεν εὐθυνότατον κατ' ἀρχάς; Φαίνεται δὲ παράξενον πῶς τὸ ἐξωτερικὸν φυτὸν τοῦτο, τὸ ὅποιον κυρίως κατάγεται (*) ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον καὶ τὴν Ἰνδίαν, ἔγινεν αἰτία νὰ ἀμεληθῆ ἡ καλλιέργεια τοῦ ἰθαγενεῶς λιναρίου καὶ τῆς κανναβίου, τὰ ὅποια οἱ παλαιοὶ Ἕλληνες καθὼς καὶ οἱ σημερινοὶ Εὐρωπαῖοι μεταχειρίζοντο πολὺ περισσότερον.

Μὲ τὸ λιναρίον γίνονται τὰ καλλήτερα τῆς ἐνδυμασίας ὀθόνια, τὸ δὲ καννάβιον εἶναι καὶ αὐτὸ ἀπολύτου ἀνάγκης ἀντικείμενον καὶ πηγὴ πλούτου καὶ διὰ πολλὰς ἄλλας χρήσεις καὶ μάλιστα διὰ τὰ ἐξάρτια, δηλ. χονδρὰ πανία καὶ σχοινία τῶν πλοίων, τὰ ὅποια λαμβάνομεν μακρόθεν ἀπὸ τὴν Ρωσσίαν καὶ ἄλλους τόπους.

Ὅθεν παρακινουῦντες τοὺς γεωργοὺς καὶ γαιοκτήτορας τῆς Ἑλλάδος νὰ ἐκτείνουσιν εἰς τὰ ἐξῆς τῶν δύο τούτων βιομηχανικῶν φυτῶν τὴν καλλιέργειαν, περιοριζόμεθα εἰς τὴν σύντομον διαγραφὴν τῆς μεθόδου, μὲ τὴν ὁποίαν κλώθουσιν οἱ Εὐρωπαῖοι μάλιστα τὸ παμβάκιον.

Ὅταν ὁμιλῶμεν μερὶ μηχανῆς, ὁ νοῦς ἡμῶν φέρεται σχεδὸν αὐτομάτως πάντοτε εἰς τοὺς Ἀγγλοὺς· αὐτοὶ τῶντι ἐπενόησαν χωρὶς νὰ ἔχουσι πάντοτε ἐπισημονικὰς γνώσεις τὰς πλειοτέρας. Ἀπλοῖ ἐργάται ἦσαν ὁ Hargreaves καὶ ὁ Arkwright, ἀλλὰ θυμόσοφοι καὶ μηχανικοὶ ἐκ φύσεως, οἱ ὅποιοι ἐφευρῆκαν τὸν ταχὺν καὶ θαυμάσιον τρόπον τῆς κλώσεως, περὶ τῆς ὁποίας πρόκειται λόγος.

(*) Κατὰ τὸν Παιουσιαν πρῶτον εἰς τὴν Ἠλιδα ἐκαλλιεργήθη τὸ παμβάκιον, τὸ ὅποιον εἶναι ἡ βύσσος τῆς Ἰερᾶς Γραφῆς.

Τῶν μηχανῶν ἔργον εἶναι νὰ πολλαπλασιάξωσι τὴν δύναμιν τοῦ ἀνθρώπου εἴτε ἀπὸ τὰ ζῶα, εἴτε ἀπὸ τὸν ἄνεμον, εἴτε ἀπὸ τὸν ἀτμὸν νὰ κινῶνται. Ὀλίγοι ἴσως Ἕλληνες εἶναι οἱ ὅποιοι δὲν εἶδον τυπογραφικὸν πιεστήριον ἀλλ' εὐρίσκεται εἰς τὸ Βασιλικὸν τυπογραφεῖον (διὰ νὰ μὴ ζητήσωμεν ἄλλοῦ παραδείγματα) μία μηχανή, ἥτις ἀν κινήθῃ ἀπὸ τὸν ἀτμὸν ἀναπληροῖ ὁκτὼ πιεστήρια, ἀν δὲ ἀπὸ ἀνθρώπου τούλάχιστον τρία ἀνάλογον διαφορὰν αὐτὴν εὐρίσκομεν μεταξὺ χειρομύλου καὶ ὑδρομύλου. Μεταξὺ τῆς ἡλακάτης καὶ τῆς ἀτράκτου, μὲ τὰ ὅποια ἐνήθον οἱ ἀρχαῖοι συγγρινομένων πρὸς τὸ ροδάνιον (τὸν ρόμβον) εἴτε μαγγάνιον, ἀλλὰ δυσκόλως θέλομεν πιστεῦσαι ὅτι ὁ αὐτὸς ἀνθρώπος, ὅστις μὲ τὰς χεῖρας του ἄλλοτε ἐνήθε μίαν μόνην κλωστήν, καταντᾷ νὰ νήθῃ μὲ τὴν κλωστικὴν μηχανὴν τριακοσίας καὶ τετρακοσίας διὰ μιᾶς. Ἡ θαυματουργὸς δὲ εὐκολία αὕτη ἀρχίζει ἀμέσως ἀπὸ τὴν κατάστασιν ἐκείνην, ὅπου εὐρίσκεται τὸ ἐκλεπισμένον ἢ ἀποσπλωμένον παμβάκιον. Ἐπειδὴ ἀντὶ νὰ ἐκκοκισθῆ, νὰ σοιβαχθῆ, καθὼς ἡμεῖς λέγομεν, ἐπιτίθεται διασκορπισμένον εἰς μεγάλα πλαίσια μὲ σχηματισμένας χορδὰς ἢ σχοινία, κτυπάται μὲ ῥάβδους, καὶ καθαρίζεται ἀπὸ τὸν ἀνθρώπον αὐτὸν, ἀν τὸ νῆμα μέλλῃ νὰ γενῆ ψιλόν· ἀλλὰ συνήθως τὴν ἐργασίαν ταύτην ἐκτελοῦσιν αἱ μηχαναὶ δηλ. ἐκτείνουσι τὸ παμβάκιον εἰς τὸ ὅποιον πανίον ἔχον συνεβραμένας τὰς ἄκρας καὶ κινούμενον μεταξὺ δύο κυλίνδρων, μεταφέρει τὴν ὕλην εἰς ἄλλους κυλίνδρους, οἱ ὅποιοι περιστρεφόμενοι βιαίως καὶ ἔχοντες κτυπητήρια ἀνοίγουσι, καθαρίζουσι καὶ ἐξαπλοῦσιν ἀλληλοδιαδόχως τὸ παμβάκιον εἰς μεταλλικὸν πανίτον, ὅθεν ἐκβαίνει ἐξαπλωτὸν, μεταξὺ ἄλλων κυλίνδρων.

Ἐπειτα ἄλλη μηχανὴ ὡς τύμπανον (ἐριθευτῆς) περιστρεφόμενη εἰς ἴδιον ἄξονα καὶ σκεπασμένην μὲ χονδρὰς βελόνας κινεῖται ἐντὸς ἄλλου κυλίνδρου καὶ αὐτοῦ ὁμοίως ἀγκιδωτοῦ, ὡς ὅταν τὸ παμβάκιον φερόμενον ἀπὸ ἄλλο ἐργαλεῖον περάσῃ διὰ μέσου τῶν κυλίνδρων τούτων, καταντᾷ περὶ τὴν ἄλλην ἄκραν τῆς διαμέτρου εἰς τρίτον κύλινδρον ἀνάλογον. Ὅθεν τὸ λαμβάνει σιδηροῦν κτένιον ἐναλλάξ κινούμενον, καὶ τὸ σχηματίζει εἰς μακρὰς καὶ ὠραίας τολύπας.

Ἀπὸ κυλίνδρων δὲ εἰς κυλίνδρους μεταβαίνει τὸ παμβάκιον περιστρεφεται τακτικῶς ὡς ἀν εἰς τὴν ἡλακάτην, καὶ μετὰ ταῦτα ἔρχεται εἰς τὴν περίφημον κλώστραν Ἰωαννέταν εἴτε mul-jenny ἀγγλιστὶ λεγομένην. Ἡ μηχανὴ αὕτη ἀρχίλους ἀναπληροῖ τεσσαράκοντα γυναῖκας ἐργαζομένας μὲ τὸν ρόμβον (ροδάνιον)· διαβιβάζει δὲ τὰς τολύπας μεταξὺ τριῶν ζευγαρίων κυλίνδρων ἐχόντων διάφορον μὲν τὴν διάμετρον, αὐξανομένων δὲ βαθμηδὸν τὴν ταχύτητα. (συμβεβηκός, τὸ ὅποιον συνεργεῖ εἰς τὸ νὰ ἐκτείνῃ τὸ παμβάκιον. Ἀφοῦ δὲ ἐκβῆ ἀπὸ τὸν τρίτον κύλινδρον, τὸ φυτύλιον φέρεται εἰς ἀτράκτιον (περίακτα) ἢ (σοῦβλαν) ὄβελόν περιστρεφόμενον διὰ νὰ σχηματίσῃ τὴν κλωστήν. Τοιαῦτα δὲ ἀτράκτια σιδηρὰ εἶναι ὡς 400, τὰ ὅποια φέρει ἔμπροσθεν καὶ ὀπίσθεν παραλλήλως τετρατροχον ἀμαξίδιον κινού-

μενον από μέγαν τινά τροχόν, τόν ὁποῖον καί αὐτόν κινεῖ ζῶον ἢ ἀτιμός καί σύροντα κατόπιν τὰ ἀτράκτια. Τέλος ὅταν φθάσῃ τὸ τέλος τοῦ δρόμου, τὸ ἀμάξιον μένει ὀλίγον καθῶς καί οἱ κύλινδροι. Ἐν τοσοῦτω δὲ ὁ κλώστης κινῶν τὸν τροχόν σφέρει ὅσον χρειάζεται τὴν κλωστήν, ἔπειτα δὲ πλησιάζων πάλιν τὸ ἀμάξιον πλησίον τῶν κυλίνδρων περιελίττει τὴν κλωστήν εἰς τὰ ἀτράκτια. Μετὰ ταῦτα κινεῖται πάλιν εἰς τὰ ὅπισθεν κτλ. Ὅλα τὰ ἔργα ταῦτα γίνονται μὲ ὑπερβολικὴν ἀκρίβειαν, χωρὶς ὁ ἄνθρωπος νὰ συνεισφέρει εἰς τίποτε.

Ἐκτός τῆς μηχανῆς ταύτης, θαυμασία φαίνεται καὶ ἡ περιελίττρα (pelotonneuse), μηχανὴ ἣτις περιτυλίσσει τὸ νῆμα μὲ ἀπίθανον ταχύτητα καί κατασκευάζει τὰ ὠραία ἐκεῖνα σφαιρώματα εἴτε κουβράκια τοῦ παμβακεροῦ νήματος, τὰ ὁποῖα χωρὶς τὴν μηχανικὴν ἤθελον ἀξίξει χιλιάκις πλείοτερον παρά τὸ παμβάκιον διὰ τὴν δυσκολίαν τῆς σπειρώσεως (κουβαριάσματος).

Σημειωτέον δὲ ὅτι καί εἰς τὰς Ἰνδίας τὸ νῆμα κλώθεται τόσον λεπτομερές, ὥστε μία ἀπλῆ ταβακοθήκη δύναται νὰ περιλάβῃ πολλοὺς πῆχεις ὑφάσματος. (3.)

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Αἷτια τῆς ἐξαλείψεως ἢ τῆς ἐλαττώσεως τῶν θηριωδῶν ζώων εἰς τὰ κατοικίμενα μέρη.

Πρὸ τριῶν περίπου χιλιάδων ἐτῶν αἱ στερεαὶ ὅλαι ἔγεμον τῶν τρομεροτέρων ζώων, ὡς λεόντων, ἄρκτων, υἰάνων, πανθήρων, ἐλεφάντων, ρινοκέρων, κτλ. Ὁ ἄνθρωπος κατώρθωσε διὰ τῆς ἐπιδειξιότητός του, νὰ καταστήσῃ αὐτὰ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον σπάνια, καί νὰ τὰ ἐξορίσῃ εἰς τὰς πάντῃ ἀποκέντρους ἐρήμους. Ὅσον δὲ περὶ τῶν επικινδύνων τῆς θαλάσσης κατοίκων, ὁ ἄνθρωπος τοὺς ἠνάγκασεν ἐπίσης, εἰς μεταγενεστέρους ἡμῶν καιροὺς, νὰ καταφύγωσιν εἰς παράλια, τὰ ὁποῖα σπανίως ἐπισκέπτεται. Ὄθεν καὶ αἱ φάλαιναὶ παραίτησαν τὸν κίλπον τῆς Γασκονίας, ὅπου οἱ ἀρχαῖοι ἀλιεῖς εὕρισκον τοσαύτην ἐξ αὐτῶν πληθύν, ὥστε ὑψων τὰ περιφράγματα τῶν ἀγορῶν τῶν διὰ τῶν τεθλασμένων τῶν ζώων τούτων λευψάνων.

Ἡ περὶ τὴν κυνηγεσίαν μακρὰ κοινὴ εἰς τοὺς λαοὺς ἅπαντας, δὲν εἶναι ἡ μόνη τῆς καταστροφῆς τῶν ἐπιθλαδῶν τούτων γενεῶν αἷτια· ἡ ἀκαθῆκτος κλίσις ἢ μᾶλλον τὸ πάθος τῶν ἀρχαίων Ῥωμαίων πρὸς τὰς μάχας τῶν θηριωδῶν ζώων συνέτεινε τὰ μέγιστα εἰς τὸ νὰ καθάρισῃ τὰν τοιούτων τὰ δάση καὶ τὰς ἐρήμους. Ὁ ἀριθμὸς τῶν φονευθέντων εἰς τὴν Ῥώμην ζώων, τόσον εἰς τὰς δημοσίους ἐορτάς, καθὼς καὶ εἰς τὸ ἵπποδρόμιον, εἶναι ἐξαισιος διὰ τὸ μέγεθος αὐτοῦ.

Μετὰ τὴν κατάρτησιν τῆς Μακεδονίας, ὁ Μέτελλος ἔφερεν εἰς τὴν Ῥώμην ἑκατοπεντήκοντα σχεδὸν ἐλέφαντας, οἵτινες ἐφονεύθησαν διὰ τῶν βελῶν

ἐντὸς τοῦ ἵπποδρομίου, ὅπου τοὺς εἶχον περικλείσει διὰ νὰ παλεύσωσι μεταξύ των.

Ὁ Πτολεμαῖος εἰς τὴν ἐορτὴν, τὴν ὁποῖαν ἔδωκε πρὸς τιμὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Πτολεμαίου τοῦ Σωτήρος, καί εἰς τὴν ὁποῖαν ὑπεκρίθη τὸν θρίαμβον τοῦ Βάκχου, ἐπαρουσίασεν ἐλέφαντας, γρούθοκαμήλους, πρόβατα τῆς Ἰθιοπίας, λευκὰς ἐλάφους τῶν Ἰνδιῶν, λεοπάρδους, καμηλοὺς, πανθήρας, λευκὰς ἄρκτους, ἱκανὸν ἀριθμὸν λεόντων παντὸς μεγέθους, καὶ ἄλλα διάφορα ἄγρια ζῶα.

Τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ θεάματος, τὸ ὁποῖον εἶχε κατ' ἀρχὰς πολιτικὸν σκοπὸν, κατέστη ἐπομένως ἀπιστεύτου πολυτελείας ἀντικείμενον ἐκ μέρους τῶν μεγάλων.

Ὁ Πομπήιος, κατὰ τὴν καθιέρωσιν τοῦ θεάτρου του, ἀφοῦ ἔδειξεν εἰς τὸν λαὸν μέγαν ἀριθμὸν ἀγρίων ζώων, ἐπαρουσίασε προσέτι εἰς αὐτὸν τετρακοσίαις δέκα πανθήρας, καὶ ἐξακοσίους λέοντας, μεταξύ τῶν ὁποίων εὕρισκοντο τριακόσιοι δεκαπέντε ἔροντες, χαίτην οὐδεὶς δὲ ἀγνοεῖ ὅτι οἱ τοιοῦτοι λέοντες εἶναι οἱ τρομερώτεροι. Οἱ Ῥωμαῖοι κατώρθωσαν μάλιστα νὰ ὑποδουλώσωσι τὰ ζῶα ταῦτα, καὶ ὁ Ἀντώνιος περιέτρεξε τὰς ὁδοὺς τῆς Πρωτευούσης τοῦ κόσμου ἐπ' ὀγμήματος συρομένου παρὰ λεόντων. Ὁ Καίσαρ οὐχ ἥττον μεγαλοπρεπῆς ἔδειξεν εἰς τὸ κοινὸν ἕως τετρακοσίους λέοντας ἔχοντας χαίτην, καὶ συναθροίσας πλέον τῶν τεσσαράκοντα ἐλεφάντων, ἠνάγκασεν αὐτοὺς νὰ πολεμήσωσιν ἐναντίον πεντακοσίων πεζῶν στρατιωτῶν, καὶ ἐπομένως ἐναντίον πεντακοσίων ἵππεων, (τοῦτο ἐκαλεῖτο εἰς τὴν Ῥώμην ἀμφιθεατρικὴ κυνηγεσία)· ἐξελθόντα δὲ τῆς ἐορτῆς ταύτης ἕτεροι ἐλέφαντες τὸν ἐπανήγαγον εἰς τὴν οἰκίαν του, φέροντες ἐπὶ τῶν ὤμων των πυρὶς καὶ λαμπάδας.

Τὰ θαλάσσια ζῶα δὲν κατεδιώχθησαν ὀλιγώτερον τῶν τῆς ξηρᾶς ἀπὸ τὴν πρὸς τὰ ταιαυτὰ θεάτρα μανίαν τῶν Ῥωμαίων. Τριάκοντα ἐξ κροκόδηλοι ἐκτεθέντες εἰς τὰ βλέμματα λαοῦ περιέργου εἰς τὸ ἵπποδρόμιον τοῦ Φλαμινίου, κατεξεσχίσθησαν καὶ κατεκόπησαν εἰς ἄπειρα μέρη, παλαιότες μεταξύ των.

Κατὰ τοὺς ἱστορικοὺς ὁ Τίτος ἐφόνευσεν ἔμπροσθεν τῶν Ῥωμαίων ἐννέα χιλιάδας διαφόρων ζώων. Ὁ Τραϊανὸς ἐφόνευσεν ἐπίσης ἑνδεκα χιλιάδας εἰς τοὺς διασκευαστικούς ἀγῶνας, τοὺς ὁποίους ἔδωκε μετὰ τὴν κατὰ τῶν Πάρθων νίκην του. Ὁ Πρόβος κατώρθωσε νὰ συναθροίσῃ ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ τὸν μεγαλύτερον ἀριθμὸν τῶν ζώων, ἀφ' οἷοι οἱ λοιποὶ Αὐτοκράτορες Ῥωμαῖοι ἐδυνήθησαν νὰ συναθροίσωσιν. Ἐφύτευσεν ἐπίτηδες δάσος εἰς τὸ ἵπποδρόμιον, διὰ τὴν ὁποῖαν ἔδωκεν ἐκεῖ ἐορτὴν, καὶ ἀπέλυσε ἐν αὐτῷ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς ταύτης μέχρι χιλίων γρούθοκαμήλων, καὶ ἄπειρον ἀριθμὸν ἄλλων ζώων διαφόρων τῶν.

Τὰ θεάματα ταῦτα ἐξηκολούθησαν ἄνευ διακοπῆς μέχρι τῆς καταστροφῆς

τοῦ δυτικοῦ Ῥωμαϊκοῦ Κράτους. Αἱ ἀπαγορεύσεις τοῦ Αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου δὲν ἐδυνήθησαν νὰ τὰ ἐμποδίσωσι.

Εἶναι εὐκλόν νὰ ἐννοήσῃ τις ὅτι ἡ σφαγὴ αὐτὴ ἔπρεπε νὰ ἐλαττώσῃ ἐπαισθητῶς τὸν ἀριθμὸν τῶν θηριωδῶν ζώων καὶ ν' ἀναγκάσῃ αὐτὰ νὰ ζητήσωσιν ἄσυλα μεμακρυσμένα πολὺ τῶν κατοικημένων μερῶν.

Ὅποταν οἱ ὄχλοι τῆς Ἄρκτου ἐπέδραμον εἰς τὴν Εὐρώπην ὅλην καὶ ὁ χριστιανισμὸς ἐπολίτευσεν αὐτοὺς, αἱ πόλεις ἐπληθύνθησαν, ἄπειρα δάση κατεσφάφησαν, καὶ αἱ σερραὶ εὐρέθησαν οὕτως ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀπηλλαγμέναι τῶν ἐπικινδύνων αὐτῶν κατοικίων.

Τὴν σήμερον τὰ πολιτισμένα μέρη ὑποκρύπτουσι πολλακίς θηριωδῆ τινὰ ζῶα, ὡς ἄρκτους, ἀλώπεκας, ὑάινια. Ἀλλὰ τὰ ζῶα ταῦτα φοβοῦνται τοῦ ἀνθρώπου τὴν παρουσίαν, καὶ κρύπτονται πάντοτε εἰς τὰ πλέον μεμακρυσμένα σπήλαια, ἢ εἰς τὰ πυκνότερα μέρη τῶν δασῶν. Πλὴν τοῦτο δὲν τὰ ἐμποδίζει μὲν ὅλα ταῦτα τοῦ νὰ γίνωνται πολλακίς θύματα τοῦ ξίφους καὶ τοῦ πυροβόλου ὄπλου. (10.)

Περὶ τῆς τροφῆς τῶν ἀρχαίων.

Φαίνεται ἀπὸ τὴν βίβλον τῆς Γενέσεως, ὅτι τὰ προϊόντα τῆς γῆς ἐσυγκρότου τὴν ἀρχαιοτάτην τροφήν τοῦ ἀνθρώπου· διότι ἀπὸ τὴν γῆν ἔκαμιν ὁ θεὸς νὰ βλαστήσῃ πᾶν δένδρον εὐάρεσον εἰς τὴν ὄρασιν, καὶ καλὸν εἰς τὴν γεύσιν· πιθανώτατον δὲ ὅτι πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐτρώγετο μόνον φυτικὴ τροφή. Ἡ πρώτη ἀδεια κρεωφαγίας ἐδόθη εἰς τὸν Νῶε καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἀμέσως ὕστερον ἀπὸ τὸν κατακλυσμόν· προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, ἔμαθον νὰ μαγειρεύωσι τὰ κρέατα διαφοροτρόπως, ὡς ὀπτὰ, ἐψητὰ, βραστὰ, κτλ.

Βόες, πρόβατα, καὶ χοῖροι, ἦσαν ἡ κυριώτερη τροφή τῶν πατριαρχῶν τῆς Ἰουδαίας καὶ τῶν ἀρχαίων πολεμιστῶν τῆς Ἑλλάδος. Ὅτε ἤθελαν νὰ δεῖξωσιν ἰδιαιτέραν τιμὴν εἰς τὸν προσκαλεσμένον, ἐσφάζαν τὰ τρυφερώτατα καὶ κάλλιστα ζῶα τῶν. Οὕτω ὁ Ἀβραάμ, ἀφοῦ ἐδέχθησαν οἱ τρεῖς ἀγγελοὶ τὴν προσκάλεισιν αὐτοῦ, ἔδραμον εἰς τοὺς βόας, καὶ ἔπηρε μισθᾶριον τρυφερόν καὶ καλόν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸ εἰς τὸν δούλον, καὶ αὐτὸς ἐσπίευσεν νὰ τὸ ἐτοιμάσῃ. Καὶ ὅτε δὲ ἐπέσρεψεν ὁ ἄσωτος μὲν, ἀλλὰ μετανοημένος υἱός, ὁ εὐμενὴς καὶ συγκρατατικὸς πατὴρ του ἐπρόσχεζε τοὺς δούλους νὰ φέρωσι τὸν σιτευτὸν μόσχον, καὶ νὰ σφάζωσιν αὐτόν.

Παρατηρήσεως ἄξιον εἶναι, πόσον τὰ συγγράμματα τῶν ἐξωτερικῶν συγγραφέων διασπαρτίζουσι τὰς θεοπνεύτους Γραφάς. Οἱ ἥρωες τοῦ Ὀμήρου φιλεύουσι ἀλλήλους μὲ αὐτὴν ἐκείνην τὴν τροφήν, ἣτις ἀναφέρεται εἰς τὸ νυμφικὸν συμπόσιον, εἰς Ματθαίου κβ'. 4.

Ὅτε οἱ περιπλανώμενοι εἰς τὴν ἔρημον Ἑβραῖοι ἐβαρύνθησαν τὸ ἐξ οὐρανοῦ μάνινα, καὶ ἤρχισαν νὰ παραπονῶνται ὅτι κατήντησεν ἄνοσος, ὠρέχθησαν

τὰ πράσα, σκόρδα, καὶ κρόμμυα τῆς Αἰγύπτου· ὅθεν δύναται τις νὰ συμπεράνῃ ὅτι ταῦτα ἐσυγκρότου τὸ πάλαι, ὡς καὶ μεταξύ μας τὴν σήμερον, ἀξιόλογα εἶδη τροφῆς.

Ὁ ἄρτος ἐλογίζετο ἀρχαιοτάτα ὑγιεινὸς καὶ θρεπτικὸς, καὶ εἰς ὅλους σχεδὸν τοὺς τόπους συγκροτεῖ παλαιόθεν τὸ κυριώτερον μέρος τῆς ἀνθρώπινου τροφῆς. Αἱ Γραφαὶ συνεχῶς αἰνίττονται τὴν ἀροτοποιάν. «Καὶ ἔτρεξε μὲ σπουδὴν ὁ Ἀβραάμ εἰς τὴν σκηνὴν πρὸς τὴν Σάρραν, καὶ εἶπε, σπεῦσε, λάβε τρία μέτρα σιμιθάλως, ζύμωσε, καὶ κάμε ζακτό ἰωμα». Ἀπὸ τὸ χωρίον τοῦτο ἤθελε τις συμπεράνει, ὅτι ἡ οἰκοδέσποινα ἐσφόνιζε τὰ ἰδιάτης ψωμῖα. Πότε δὲ εἰσῆλθησαν φρυῶνοι δημόσιοι, εἶναι ὑπόθεσις, περὶ τῆς ὑποίας διαφωνοῦν οἱ πεπαιδευμένοι. Κατεσκευάζετο δὲ ὁ ἄρτος ὄχι μόνον ἀπὸ σίτον, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ κριθίν· ὁ ἅγιος Ἰωάννης λέγει (ς'. 9) ὅτι ὁ εὐλογητὸς ἡμῶν Κύριος καὶ οἱ Ἀπόστολοι αὐτοῦ δὲν εἶχαν παρὰ πέντε κριθίνους ἄρτους καὶ δύο ὀψάρια, μὲ τὰ ὅποια νὰ θρέψωσι πεντακισχιλίους ἀνθρώπους. Ἡ λέξις τυρός (ἐννοοῦσα, εἰς τὸ πρωτότυπον, πιγμένον γάλα) καὶ πολλαὶ φράσεις δηλωτικαὶ τῶν διαφορῶν μεθόδων τοῦ μαγειρεύειν, ἀπαντῶνται εἰς τὰς Γραφάς συνεχῶς.

Δὲν πρέπει νὰ λησμονήσωμεν ἐνταῦθα τὴν φιλοξενίαν τῶν πατριαρχῶν, τῆς ὁποίας μᾶς ἰστορεῖ διάφορα παραδείγματα ἡ Γραφή. Πόσον ὠραίαν εἰκόνα τῶν γησιῶν ἡθῶν τῆς ἀρχαιότητος μᾶς παρουσιάζει τὸ δέκατον ὄγδον κεφάλαιον τῆς Γενέσεως! «Καὶ ἐσῆκωσεν ὁ Ἀβραάμ τοὺς ὀφθαλμοὺς του, καὶ ἶδε· καὶ ἰδοῦ, τρεῖς ἄνδρες ἐσέκοντο πλησίον του· καὶ καθὼς ἔδεν αὐτοὺς, ἔδραμον εἰς προϋπάντησιν αὐτῶν ἀπὸ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς, καὶ ἐπροσκύνησεν ἕως ἐδάφους. Ἀφοῦ δὲ μετὰ πάσης προθυμίας τοὺς ἠτοίμασεν ἀρμόδιον γεῦμα, ἐσάθη πλησίον εἰς αὐτοὺς ὑποκάτω τοῦ δένδρου, καὶ αὐτοὶ ἔφαγαν».

Ἡ σπάνις τῶν ξενοδοχείων εἰς τὰς γῶρας τῆς Ἀνατολῆς καθίστανε τὸ πάλαι, καὶ καθιστάνει ἀκόμη τὴν σήμερον, ἀναγκαιότεραν τὴν φιλοξενίαν αὐτοῦ παρὰ εἰς τὴν Εὐρώπην, ἔπου πλεονάζουσι πανταχοῦ τοιαῦτα δημόσια καταστήματα. Ὁ ξένος, λέγει, ὁ ἰσθ, δὲν κατέλευεν εἰς τὸν δρόμον, ἀλλ' ἦνοιγε τὰς θύρας μου εἰς τὸν ὁδοιπόρον. Οἱ Ἰνδοὶ φιλοξενοῦν καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐχρούς των, λέγοντες, τὸ δένδρον ἐξαπλώνει τὴν σκιάν αὐτοῦ ἐπ' αὐτοὺς καὶ αὐτοῦ τοῦ ξυλοκόπου. (Ἐκ τῆς Ἀποθήκης τῶν ὠρελίμων γνώσεων).

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ.

Ῥωσσία.

Ἡ ἀκαδημία τῶν ἐπιστημῶν τῆς Πετρούπολεως ἀπένευμε τὴν 14 Μαΐου τὸ βραβεῖον, τὸ ὁποῖον ἀσχῆκεν ὁ Δεμιδόφ. Ὁ ναύαρχος Κρουζενστερν καὶ ὁ

διδάσκαλος Άγγελλάνδερν από τὴν Bonn ἔλαβον τὸ μέγα βραβεῖον τῶν 2,600 ρουβλίων, ὁ μὲν πρῶτος διὰ τὸν ἀπλαντα τῆς μεσημβρινῆς θαλάσσης, τὸν ὁποῖον συνέταξε, ὁ δὲ δεύτερος διὰ τὸ περὶ ἀπλανῶν ἀστέρων σύγγραμμα του. Ἡ νεάνις Κυρία Darzoff ἔλαβε καὶ αὐτὴ βραβεῖον 2,500 ρουβλίων, διὰ τὸ ἀκόλουθον αὐτῆς φιλοπόνημα « Ὡφέλιμα μαθήματα τῶν παιδίων. »

Τοὺρκία.

Συστήθη ἐσχάτως εἰς Κωνσταντινούπολιν ἔταιρεία τῶν κοινοφελῶν γλώσεων. Καταγίνεται δὲ νὰ ἐκδώσῃ μηνιαῖον περιοδικὸν σύγγραμμα μετὴν αὐτὴν ἐπιγραφὴν· πρῶτος δὲ ἐκδότης λέγεται ὁ συνοδεύσας τοὺς Ὀθωμανοὺς νέους εἰς τὴν ἐν Πιρσισίους ἐκπαίδευσίν των Ὀθωμανός.

Ὁ Σουλτάνος μετεκάλεσε καὶ διδάσκαλον Γάλλον διὰ νὰ διδάξῃ τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν εἰς Κωνσταντινούπολιν μετὰ δαπάνην τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐμοσποῖδοι ἐπαρχίαι τῆς Ἀμερικῆς.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν νέων βιβλίων κατὰ τὸ 1834 καὶ 1835 ἀνέβαινεν εἰς 1,013 συγγράμματα 1,300 τόμων· ἀξίας 1,220,000 ταλλήρων. Κατὰ δὲ τὸ 1836 αὐξήσεν ἔτι μᾶλλον, καὶ ἡ τιμὴ δὲν κρίνεται ὀλιγοτέρα τῶν 1,500,000.

Ἐν συντόμῳ ἡ Ἀμερικανικὴ βιβλιογραφία εὐρίσκειται εἰς μεγάλην κίνησιν.

— Ὁ Καρδινάλιος Μάι προχωρεῖ εἰς τὴν ἐκδοσιν τῆς συλλογῆς τῶν κατὰ τὸ Βατικανὸν παλαιῶν χειρογράφων. Ὅθεν ἔχει σχεδὸν σολισμένην ἤδη τὴν τύπωσιν τοῦ ἑλληνικοῦ κειμένου τῆς παλαιᾶς καὶ νέας διαθήκης κατὰ τὸ περίφημον τοῦ Βατικανοῦ χειρόγραφον.

— Ὁ πατὴρ Οὐγγατέλης ἐξάρετος μαθητὴς τῶν ἀνατολικῶν γλωσσῶν σύλλεξεν ἄπειρον ὕλην συγγράμματος ἔχοντος σκοπὸν νὰ ἐξηγήσῃ τὰ ἱερογλυφικὰ τῶν ὀβελίσκων τῆς Ῥώμης κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ Χαμπολιῶνος.

— Ὁ Κ. Σάρτης διδάσκαλος τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης ἐδιάβασε, ἀντέγραψε καὶ μετέφρασεν ὅλας τὰς ἑλληνικὰς καὶ λατινικὰς ἐπιγραφὰς, αἱ ὁποῖαι σκεπάζουσι τοὺς τοίχους τῶν περιστελίων καὶ παρόδων τοῦ Βατικανοῦ.

Ἐκδίδεται ἀπὸ τινος εἰς τὴν Βενετιάν ἐγκυκλοπαιδεῖα νεωτέρα καὶ λεξικὸν τῆς συναναστροφῆς κατὰ τὸ γαλλικὸν σύγγραμμα τοῦ Κουρτέν. Συνεισφέρουσι δὲ εἰς τὴν σύνταξιν οἱ ἐνδοξότατοι συγγραφεῖς τῆς Ἰταλίας. (3.)

